

AZ ÚJ ATOMERŐMŰVI BLOKKOK TELEPHELYE VIZSGÁLATÁNAK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE

AZ ELJÁRÁS LAKOSSÁGI ÖSSZEFOGLALÓJA

KÉSZÍTETTE:

ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL

2014

Kiadja az Országos Atomenergia Hivatal

1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.

Postacím: 1539 Budapest 114, Pf. 676

Telefon 436-4801

e-mail: haea@haea.gov.hu

Tartalom

1. BEVEZETÉS.....	- 4 -
2. A KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBONYOLÍTÁSA.....	- 5 -
A közmeghallgatás menete	- 5 -
3. A NUKLEÁRIS LÉTESÍTMÉNYEK ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSAINAK ÁTTEKINTÉSE.....	- 6 -
Politikai döntés.....	- 6 -
Hatósági engedélyezés.....	- 7 -
Nukleáris biztonsági engedélyezés	- 7 -
4. A TELEPHELY ENGEDÉLYEZÉSÉNEK FOLYAMATA	- 8 -
5. A TELEPHELY-VIZSGÁLATI ÉS -ÉRTÉKELÉSI ENGEDÉLYKÉRELEM HATÓSÁGI FELÜLVIZSGÁLATA	- 9 -
6. ÖSSZEFOGLALÓ.....	- 11 -

1. BEVEZETÉS

Az *atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény* (továbbiakban: Atv.) szerint az atomenergia alkalmazása kizárólag a jogszabályokban meghatározott engedélyek birtokában és folyamatos hatósági felügyelet mellett történhet. Atomerőmű létesítésének és működésének nukleáris biztonsági, védettségi és biztosítéki¹ engedélyezése az Országos Atomenergia Hivatal (továbbiakban: OAH) feladata. Az OAH engedélyezési eljárásaiban szakhatóságként más hatóságok is részt vesznek. Az OAH a nukleáris biztonsági, védettségi és biztosítéki követelmények teljesülésének érvényesítéséért felelős. Az OAH más (pl. környezetvédelmi) követelmények teljesülését nem vizsgálja. Azok vizsgálatára és érvényesítésére más hatóságok eljárásaiban kerül sor. Energiapolitikai kérdésekben az OAH-nak nincs hatásköre, ilyen hatáskör megléte esetén nem lenne független az atomenergia alkalmazásában érdekeltektől.

Az OAH-val kapcsolatos bővebb információ az OAH honlapján (www.oah.hu) érhető el.

Az OAH az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban MVM Paks II Zrt.) kérelme alapján elindította a paksi telephelyen létesítendő új atomerőművi blokk(ok) telephelye vizsgálatának és értékelésének engedélyezési államigazgatási eljárását. Ez a telephely-engedélyezés kétlépcsős engedélyezési eljárásnak első fázisa.

Az eljárásban ügyfélnek minősül:

- a kérelmező MVM Paks II Zrt.;
- a hatásterületen levő valamennyi ingatlan tulajdonosa és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték (Atv. 11/A §);

Ebben az eljárásban a hatásterület a nukleáris létesítmény tervezett telephelye, valamint a tervezett telephely határától számított ötszáz méteres távolságon belüli terület. (Atv. 11/A § (2a))

Az eljárás részeként az OAH közmeghallgatást tart. A közmeghallgatás célja, hogy az ügyfelek mellett az eljárás iránt érdeklődők (továbbiakban: érdekeltek) megismerhessék

¹ **Nukleáris biztonság:** megfelelő üzemeltetési feltételek megvalósítása, balesetek megelőzése, illetve az esetlegesen bekövetkező balesetek következményeinek enyhítése a nukleáris létesítmény életciklusának valamennyi fázisában, amelyek eredményeként megvalósul a munkavállalóknak és a lakosságnak a nukleáris létesítmények ionizáló sugárzásából származó veszélyekkel szembeni védelme.

Védettség: azon belső szabályozás, technikai eszköztár és élőerős elhárítás összessége, amely a nukleáris védettség részeként a nukleáris létesítményekkel, valamint nukleáris és más radioaktív anyagokkal szemben elkövetendő jogtalan eltulajdonítás és szabotázs elrettentésére, észlelésére, késleltetésére és elhárítására irányul

Biztosíték: a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozását célzó intézkedések.

az eljárás tárgyát és menetét, valamint ezzel kapcsolatosan kifejthessék álláspontjukat, feltehessék kérdéseiket.

Ezt az összefoglalót az OAH azzal a céllal készítette, hogy tájékoztatást nyújtson az érdekeltek számára a közmeghallgatás lebonyolításáról, ismertesse a közmeghallgatás tárgyát képező engedélyezési eljárás helyét a teljes engedélyezési folyamatban, bemutassa az eljárás előzményeit és folyamatát, illetve annak jogi hátterét.

2. A KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBONYOLÍTÁSA

A közigazgatási hatóság jogszabályban meghatározott esetekben tart közmeghallgatást, illetve ha a hatóság a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében ezt szükségesnek tartja (*a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól* szóló 2004. évi CXI. törvény 5. § (4) és 63. §). Az OAH a nukleáris létesítmények minden főbb engedélyezési lépésénél szükségesnek tartja a nyilvánosság véleményének megismerését, ezért kezdeményezte az Atv. erre irányuló módosítását. Ennek eredményeként a hatályos Atv. előírásaival (11/A. § (4)) összhangban az OAH az alábbi eljárásokhoz kapcsolódóan tart közmeghallgatást:

„a nukleáris létesítmény telephelyének vizsgálatához és értékeléséhez, telephelye jellemzőinek és alkalmasságának megállapításához, létesítéséhez, bővítéséhez, üzembe helyezéséhez, üzemeltetéséhez, tervezett üzemidején túli üzemeltetéséhez, átalakításához, végleges üzemen kívül helyezéséhez vagy megszüntetéséhez **szükséges engedélyezés”.**

Az OAH a közmeghallgatás helyéről és időpontjáról a közmeghallgatást megelőzően hirdetménnyel (Paks város Polgármesteri Hivatalában történő kifüggesztéssel, a Magyar Nemzetben és a Paksi Hírnökben való megjelentetéssel), valamint a honlapján (www.oah.hu) történő közzététellel értesítette az érintetteket.

A közmeghallgatásra 2014. május 5-én Pakson a Polgármesteri Hivatal nagytermében kerül sor. A helyszíni regisztrációt követően azon bárki részt vehet.

A közmeghallgatás menete

- Regisztráció 12 órától.
- A közmeghallgatás megnyitása 13 órakor.
- A közmeghallgatást levezető moderátor ismerteti a napirendet, valamint a közmeghallgatás szabályait.
- Az MVM Paks II. Zrt. képviselője összefoglaló jelleggel bemutatja az új atomerőművi blokk telephelyengedély-kérelmét megalapozó tevékenységet és az engedélyezési eljárásban benyújtott dokumentációt.
- Az OAH képviselője röviden ismerteti az engedélyezési eljárást, és annak lefolyását.

- Ezt követően a megjelentek – a közmeghallgatás szabályainak megfelelően – kérdéseket tehetnek fel az OAH és az MVM Paks II. Zrt. képviselőinek, illetve röviden kifejtethetik véleményüket, álláspontjukat a közmeghallgatás tárgyával kapcsolatosan.
- A felmerülő kérdésekre az OAH és az MVM Paks II. Zrt. képviselői a helyszínen válaszolnak.
- Az eljárás további menetének ismertetése.
- A közmeghallgatás legkésőbb 18 órakor befejeződik.

A közmeghallgatásról a jogszabályi előírásoknak megfelelően (*Ket. 39. § d)*) jegyzőkönyv és annak megírását segítő kép- és hangfelvétel is készül. A közmeghallgatás jegyzőkönyvét az OAH hirdetmény útján és a honlapján (www.oah.hu) közzéteszi.

A közmeghallgatás lebonyolítási módjára a törvény nem tartalmaz előírásokat, a pártatlan lebonyolítás érdekében azonban az OAH független, a közmeghallgatás levezetésben gyakorlattal rendelkező személyt bízott meg.

3. A NUKLEÁRIS LÉTESÍTMÉNYEK ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSAINAK ÁTTEKINTÉSE

Politikai döntés

Az atomenergiáról szóló törvény értelmében (*Atv. 7. § (2)*) új nukleáris létesítmény, illetve meglévő atomerőmű további atomreaktort tartalmazó egységgel való bővítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez az országgyűlés előzetes, elvi hozzájárulása szükséges. Az Országgyűlés 2009. március 30-án 330 igen, 6 nem szavazat és 10 tartózkodás mellett előzetes, elvi jóváhagyását adta a paksi atomerőmű telephelyén új blokk(ok) létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez (*25/2009 (IV.2) OGY határozat*). (1. ábra)

Igen:	330	95,4%
Nem:	6	1,7%
Tartózkodott:	10	2,9%
Szavazott:	346	100,0%
Nem szavazott:	39	

1. ábra

Az Országgyűlés határozatai

Az Országgyűlés 25/2009. (IV. 2.) OGY határozata

az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. §-ának (2) bekezdése alapján, a paksi atomerőmű telephelyén új atomerőművi blokk(ok) létesítésének előkészítését szolgáló tevékenység megkezdéséhez szükséges előzetes, elvi hozzájárulás megadásáról*

1. Az Országgyűlés előzetes, elvi hozzájárulást ad az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. §-ának (2) bekezdése alapján – összhangban a 2008–2020 közötti időszakra vonatkozó energiapolitikáról szóló 40/2008. (IV. 17.) OGY határozat 12. f) pontjával –, a paksi atomerőmű telephelyén új blokk(ok) létesítését előkészítő tevékenység megkezdéséhez.

2. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Gulyás József s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

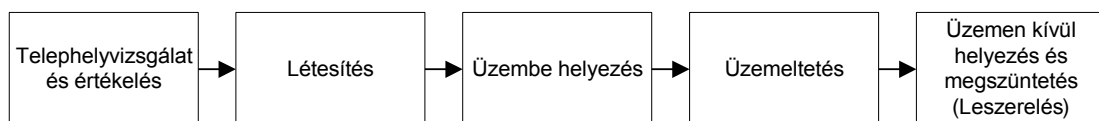
Hatósági engedélyezés

Magyarországon decentralizált, nem központosított hatósági rendszer működik. Egy olyan összetett, sok szakterületet érintő létesítményt, mint egy atomerőművet, nem egyetlen hatóság engedélyez és felügyel. Az OAH hatáskörébe tartozó nukleáris biztonsági, védettségi és biztosítéki engedélyek mellett más hatóságok engedélyeinek beszerzése is szükségesek (például környezetvédelmi, vízjogi, működési engedélyek). Az egyes hatóságok saját engedélyezési eljárásaikban adják ki ezeket az engedélyeket, és szakhatóságként érvényesítik a saját szakterületi szempontjaikat más hatóságok eljárásaiban.

Nukleáris biztonsági engedélyezés

Az OAH az atomenergia alkalmazása területén figyelemmel kíséri a nemzetközi fejlődés általános irányait, különösen a szabályozás nemzetközi fejlődését. Ennek alapján tesz javaslatot a szükséges hazai intézkedésekre, jogszabályok megalkotására (Atv. 8. § (4)). Az OAH előkészítő tevékenysége eredményeként 2011 júliusában megjelent a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló Korm. rendelet felülvizsgált változata (118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet). Az Atv., a Korm. rendelet és annak mellékletei rögzítik a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági engedélyezési folyamatát.

A nukleáris létesítmények, így az atomerőművek is, életciklusuk minden szakaszában folyamatos hatósági felügyelet alatt állnak annak érdekében, hogy a biztonsági követelmények teljesülése mindenkor biztosított legyen. Ennek megfelelően az engedélyezési folyamat is az életciklus- szakaszokhoz igazodik. Egy nukleáris létesítmény életciklusa az alábbi szakaszokra bontható (2. ábra):

2. ábra

Az életciklus-szakaszokhoz igazodóan egy nukleáris létesítményhez az alábbi létesítményszintű² nukleáris biztonsági engedélyek beszerzése szükséges:

- a) telephelyének vizsgálatához és értékeléséhez (telephely-vizsgálati és -értékelési engedély),
- b) telephelye jellemzőinek és alkalmasságának megállapításához (telephelyengedély),

² A teljes létesítményre vonatkozó létesítményszintű „nagy” engedélyek mellett további „kisebb”, az egyes berendezésekre, szerkezetekre vonatkozó rendszer-, illetve rendszerelemszintű engedélyek (pl. építési, gyártási, beszerzési, szerelési engedély) megléte is szükséges a létesítési tevékenységekhez.

- c) létesítéséhez, bővítéséhez (létesítési engedély),
- d) üzembe helyezéséhez (üzembe helyezési engedély),
- e) üzemeltetéséhez, tervezett üzemidején túli üzemeltetéséhez (üzemeltetési engedély),
- f) átalakításához (átalakítási engedély),
- g) végleges üzemen kívül helyezéséhez (végleges leállítási engedély),
- h) megszüntetéséhez (leszerelési engedély).

A nukleáris biztonsági hatósági engedélyezési eljárás folyamatában az első a telephely engedélyezése, amely kétlépcsős eljárásban, a fenti felsorolás szerint az a) és b) pontok alapján történik.

4. A TELEPHELY ENGEDÉLYEZÉSÉNEK FOLYAMATA³

Egy nukleáris létesítmény telephelyének vizsgálata és értékelése során az adott telephelyet abból a szempontból kell értékelni, hogy az alkalmas-e nukleáris létesítmény befogadására. Ezenkívül a telephely vizsgálata és értékelése keretében meg kell határozni minden olyan telephelyjellemzőt, amelyet a létesítmény tervezése során figyelembe kell venni.

A telephely-engedélyezés **első eljárása**, vagyis a telephely vizsgálatára és értékelésére vonatkozó program önálló eljárásban történő hatósági jóváhagyása azt a célt szolgálja, hogy a telephelyjellemzők meghatározása szisztematikusan, megtervezett módon történjen, a program kiterjedjen minden vizsgálandó szakterületre, illetve, hogy a vizsgálati és értékelési módszerek alkalmasságának megítélése még a vizsgálatok megkezdése előtt megtörténjen.

A telephely engedélyezésének **második eljárása** szerinti kérelem, vagyis telephelyengedély iránti kérelem, már a jóváhagyott programban előírt vizsgálatok és értékelések végrehajtását követően nyújtható be a hatósághoz. A kérelemhez mellékelni kell a telephely-vizsgálati és -értékelési program eredményeit bemutató komplex zárójelentést. A telephelyengedély kiadásával a nukleáris biztonsági hatóság a következőket fogadja el:

- a létesítést kizáró telephelyjellemzők hiányának igazolását,
- a telephelyvizsgálat lefolytatásának, a telephelyvizsgálat alapján megállapított adatok értékelésének és az értékelésből származtatott telephellyel összefüggő tervezési adatok meghatározásának megfelelőségét,

³ A telephely engedélyezési folyamatát a 118/2011. Korm. rendelet 1. melléklete, míg a vonatkozó szakmai követelményeket a 7. melléklete tartalmazza.

- valamint a telephely alkalmasságát.

A telephely vizsgálatának és értékelésének módszertanára, illetve a program és a zárójelentés tartalmi követelményeire vonatkozó ajánlást útmutatók tartalmazzák. Az útmutatók letölthetők az OAH honlapjáról (www.oah.hu).

Az OAH mindkét engedélyezési eljáráshoz kapcsolódóan közmeghallgatást tart. **Jelen összefoglaló és a tárgyi közmeghallgatás az első eljáráshoz kapcsolódik.**

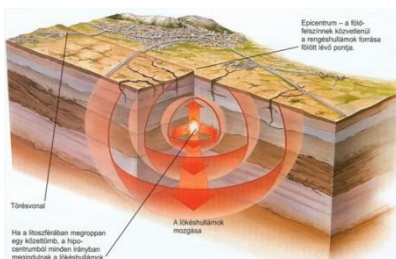
5. A TELEPHELY-VIZSGÁLATI ÉS -ÉRTÉKELÉSI ENGEDÉLYKÉRELEM HATÓSÁGI FELÜLVIZSGÁLATA

Az MVM Paks II. Zrt. benyújtotta az OAH-hoz az első eljárás szerinti, az új blokk(ok) telephely-vizsgálati és -értékelési engedélyre iránti kérelmét.

A benyújtott engedélykérelem (továbbiakban program) elbírálása során az OAH a programban foglalt vizsgálati és értékelési módszereket, elméleti megfontolásokat abból a szempontból, hogy azok alkalmasak, és elégségesek-e a telephelyjellemzők meghatározására, a telephely alkalmasságának megítélésére, és ezeken keresztül a telephelyengedély-kérelem megalapozására.

A program hatósági értékelése az alábbi szakterületekre terjed ki:

- a telephely földrajzi vizsgálata és értékelése;
- az ember okozta veszélyek⁴ vizsgálata és értékelése;
- földtudományi vizsgálat és értékelés;
- geotechnikai (pl. földrengések) és hidrogeológiai (felszín alatti vizek) vizsgálat és értékelés;
- hidrológiai (pl. áradások) vizsgálat és értékelés;
- meteorológiai vizsgálat és értékelés;
- a radioaktív kibocsátások terjedésének értékeléséhez, illetve a baleset-elhárítási intézkedések tervezéséhez szükséges adatok megállapítása.

3. ábra – Természeti veszélyeztető tényezők

⁴ A telephely környezetében folyó emberi tevékenységek, mint pl. vegyi üzemek, gyárak, repülőgépek létesítményre gyakorolt hatása.

A 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet alapján az eljárásban a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Pécsi Bányakapitánysága szakhatóságként vesz részt. Az eljárásban szakhatóságként a földtani, bányászati és műszaki biztonsági követelményeknek való megfelelést vizsgálja.

Az OAH az eljárásban a kérelem megalapozásának értékelésére, a nukleáris biztonsági követelmények teljesülésének, továbbá a hatósági engedélyek feltételeinek vizsgálatára - szakértői közreműködés érdekében - más intézményt is igénybe vehet (Atv. 17. § (3)).

Az eljárás ügyintézési határideje 21 nap, amelybe a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló törvény értelmében nem számítanak bele bizonyos eljárási cselekmények, pl. a szakhatósági eljárás időtartama, a tényállás tisztázásához szükséges adatok közléséhez, illetve a kérelem kiegészítéséhez szükséges idő. Az eljáró hatóság vezetője az ügyintézési határidőt indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb 21 nappal meghosszabbíthatja. (2004. évi CXL. törvény 33. §)

Az OAH a közmeghallgatás tárgyában elhangzott szempontokat, javaslatokat is értékelve hozza meg döntését. Természetesen mérlegeli azokat a szempontokat, igényeket, felvetéseket is, amelyeket az ügyfelek az engedélyezési eljárásban más helyen és formában terjesztettek, terjesztenek elő.

A határozatot az OAH hirdetmény útján fogja közzétenni Paks város Polgármesteri Hivatalának hirdetőtábláján, az OAH székház (1036 Budapest, Fényes Adolf u.4.) portáján és az OAH honlapján (www.oah.hu).

A határozat a közzétételét követő tizenötödik napon válik jogerőssé. A hatályos jogszabályi előírások szerint a határozat ellen fellebbezést benyújtani nem lehet, de annak bírósági felülvizsgálatát az ügyfelek - a közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, de az OAH-hoz benyújtott - kereseti kérelem útján kezdeményezhetik.

6. ÖSSZEFOGLALÓ

1. A közmeghallgatás tárgyát képező engedélyezési eljárás a nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági engedélyezésének egyik lépése.
2. Az OAH minden létesítményszintű engedélyezési eljárás esetén közmeghallgatást tart.
3. A nukleáris létesítmény nukleáris biztonsági engedélyezésén belül a telephely engedélyezése is több lépésben (kétlépcsős eljárás keretében) történik.
4. A közmeghallgatás tárgyát képező engedélyezési eljárás során az OAH csak a nukleáris biztonsági követelmények teljesülését vizsgálja, egyéb (pl. környezetvédelmi) kérdések további szakhatóság hatáskörébe tartoznak
5. A közmeghallgatás tárgyát képező engedélyezési eljárás célja:
 - a telephely-vizsgálati és -értékelési program elbírálása,
 - a vizsgálati és értékelési módszerek, valamint elméleti megfontolások megfelelőségének vizsgálata.
6. A közmeghallgatás az érdekeltek tájékoztatását szolgálja. Emellett célja, hogy az érdekeltek a közmeghallgatás tárgyával kapcsolatosan kifejthessék álláspontjukat, feltehessék kérdéseiket.
7. A közmeghallgatásra 2014. május 5-én 13 órától Pakson a Polgármesteri Hivatal nagytermében kerül sor. A helyszíni regisztrációt követően azon bárki részt vehet.